

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 września 2016r.

Sąd Okręgowy w Toruniu, Wydział I Cywilny,

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Westphal ,

Protokolant: staż. Grzegorz Nitka ,

po rozpoznaniu w dniu: 15 września 2016r. w T.

sprawy z powództwa: (...) sp. z o.o. z siedzibą w T. ,

przeciwko: M. K. (1) ,

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną ,

I. uznaje za bezskuteczną wobec powoda (...) sp. z o.o. z siedzibą w T. umowę darowizny z dnia 7 października 2013r. zawartą między M. K. (2) , a pozwanym M. K. (1) przed notariuszem T. O.

(repertorium A numer (...)) , której przedmiotem było 1.500

(jeden tysiąc pięćset) udziałów w kapitale zakładowym spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) z siedzibą w B. (KRS (...)) o wartości nominalnej 1.500.000,00 zł. (jeden milion pięćset tysięcy) i zezwała powodowi na dochodzenie zaspokojenia z tych udziałów wierzytelności wynikających z następujących tytułów egzekucyjnych:

1/ nakaz zapłaty z dnia 19 listopada 2014r. wydany w postępowaniu nakazowym przez Sąd Rejonowy w T. – sygn. akt (...)

2/ nakaz zapłaty z dnia 26 listopada 2014r. wydany w postępowaniu nakazowym przez Sąd Rejonowy w T. - sygn. akt (...),

3/ wyrok zaoczny z dnia 16 marca 2015r. wydany przez Sąd Rejonowy w T. – sygn. akt (...).

II . w pozostałej części oddała powództwo,

III.zasądza od pozwanego M. K. (1) na rzecz powoda (...) sp. z o.o. z siedzibą w T. kwotę 12.217,00 zł. (dwanaście tysięcy dwieście siedemnaście) z tytułu zwrotu kosztów procesu ,

IV. nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – kasy Sądu Okręgowego w Toruniu kwotę 70.000,00 zł. (siedemdziesiąt tysięcy) z tytułu kosztów sądowych .

Sygn. akt I C 1392/15

UZASADNIENIE

Powód (...) sp. z o.o. z siedzibą w T. wniósł pozew przeciwko pozwanemu M. K. (1) . Domagał się w nim uznania za bezskuteczną umowy darowizny z dnia 7 października 2013r. zawartej między pozwanym ,a dłużnikiem powoda M. K. (2). Na jej podstawie pozwany stał się właścicielem 1.500 udziałów w kapitale zakładowym spółki (...) z siedzibą w B. o wartości 1,5 mln. zł.

Pozwany wnosił o oddalenie powództwa (k. 109 – 115) .

W toku procesu powód zmienił nazwę na (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w T. (k. 168 – 171) .

Sąd ustalił, co następuje :

M. K. (2) i L. M. byli jedynymi wspólnikami w częściach równych spółki z o.o. (...) z siedzibą w B.. Podmiot ten został założony w celu wybudowania osiedla o nazwie (...) w O.. Na ten cel wspólnicy chcieli przeznaczyć własne środki finansowe . Dodatkowo , w dniu 6 października 2011r. , Bank Spółdzielczy w T. udzielił spółce kredyt w wysokości 5 mln zł. Miał on być spłacony w 2013r. Okazało się jednak ,że w tym terminie inwestycja nie była jeszcze zakończona . W związku z tym spółka ubiegała się o dodatkowy kredyt w tym samym banku. Zażądał on ,żeby zostało udzielone poręczenie przez (...) sp. z o.o. z siedzibą w T. .

Fundusz ten udziela poręczeń małym i średnim firmom, które starają się o udzielenie kredytu , a nie mogą przedstawić zabezpieczenia w postaci poręczenia . Developerzy są objęci szczególną oceną . W stosunku do tych podmiotów Fundusz jest bardzo ostrożny . Zazwyczaj żąda wystawienia weksla in blanco.

M. K. (2) korzystał już z poręczenia tego Funduszu i cały czas ono obowiązywało .

Gdy spółka (...) zwróciła się o poręczenie , to Fundusz zażądał dodatkowego zabezpieczenia oraz udzielił poręczenie na mniejszą kwotę - na 700.000 zł. Wniosek dotyczył maksymalnej wysokości na którą poręcza Fundusz , czyli 900.000 zł. Jako zabezpieczenie zostało udzielone poręczenie przez L. M. oraz M. K. (2) i jego małżonkę . Ze strony Funduszu nie był stawiany warunek ,żeby M. K. (2) przeniósł na inną osobą udziały w spółce (...).

W dniu 10 października 2013r. została zawarta umowa między Bankiem Spółdzielczym w T., a (...) sp. z o.o. w B. o kredyt obrotowy. Został on udzielony w wysokości 2 mln zł.

dowód: zeznania świadków : L. M. k. 157 v – 158 , M. K. (2) k. 172 v (częściowo) , M. K. (3) k. 183 v - 184 , A. K. k. 184 (częściowo) , umowy k. 239 – 247 ,

Wcześniej , gdyż w dniu 7 października 2013r. między M. K. (2) i pozwanym została zawarta umowa darowizny na podstawie której pozwany stał się właścicielem 1.500 udziałów w kapitale zakładowym spółki (...) z siedzibą w B. o wartości 1,5 mln zł.

dowód: umowa k. 117 ,

Pozwany jest ojcem M. K. (2) . A. K. jest byłą żoną M. K. (2). Pełni ona funkcję prezesa zarządu w spółce (...).

okoliczności niesporne.

W październiku 2013r. oprócz budowy osiedla w O. , M. K. (2) wykonywał także obiekty budowlane w ramach swojej działalności gospodarczej – spółki (...). Wnosił je w T. , na „Osiedlu (...)” . Kończył także budowę dwóch domów na „Osiedlu (...)” . Na wiosnę 2014r. podpisał umowę na dwa obiekty przemysłowe : fabrykę elementów plastikowych z biurowcem w I. oraz sklep (...) w B..

M. K. (2) nabył mieszkanie przy ul. (...) w T.. Na dzień 18 października 2013r. nieruchomość ta była obciążana hipoteką w kwocie 948.498,00 zł. na podstawie umowy z dnia 13 sierpnia 2012r. zawartej z Bankiem(...)w T. . Pozwany jeździł samochodem N. (...).

W dokumentach złożonych do urzędu skarbowego M. K. (2) podał:

- za rok 2012 – PIT 36 L – dochód 389.731,18 zł., PIT/B – dochód 404.059,33 zł.

- za rok 2013 – PIT 36/L – dochód 486.018,34 zł. ,

- za rok 2014 – PIT 36/L - dochód 1.701.623,20 zł ,

dowód: zeznania świadka M. K. (2) k. 172 v – 173 , A. K. k. 184 v – 185 , dokumenty PIT k. 156 , kopie kart z akt księgi wieczystej k. 197 -223,

W dniu 27 października 2014r. Sąd Okręgowy w T. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, w którym nakazał M. K. (2), żeby zapłacił powodowi (...) sp. z o.o. w T. kwotę 224.384,04 zł. z ustawowymi odsetkami od dnia 5 października 2012r. do dnia zapłaty oraz kwotę 10.022,00 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu (sygn.. akt VI GNc 388/14) . Na jego podstawie komornik wszczął postępowanie zabezpieczające. Następnie, poczynawszy od 2 marca 2015r. , było prowadzone postępowanie egzekucyjne na rzecz wierzyciela (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. . W postanowieniu z dnia 23 marca 2015r. komornik przyznał zwrot kosztów na rzecz sp. z o.o. (...) z siedzibą w T..

dowód: nakaz zapłaty k. 23, zawiadomienie o zajęciu rachunku bankowego k. 24, zawiadomienia k. 24-33, postanowienie k. 34,

W dniu 19 listopada 2014r. Sąd Rejonowy w T. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, w którym zasądził od M. K. (2) na rzecz powoda (...) sp. z o.o. w T. kwotę 46.051,20 zł. z ustawowymi odsetkami od dnia 10 grudnia 2012r. do dnia zapłaty oraz kwotę 2.993 zł. z tytułu zwrotu kosztów procesu (sygn. akt V GNc 3914/14) . Na podstawie tego orzeczenia toczyło się postępowanie egzekucyjne .

dowód: nakaz zapłaty k. 36, zawiadomienia k. 37- 42 ,

W dniu 26 listopada 2014r. Sąd Rejonowy w T. wydał nakaz zapłaty , w którym zasądził od M. K. (2) na rzecz powoda (...) sp. z o.o. w T. kwotę 45.017,64 zł. z ustawowymi odsetkami od dnia 5 października 2012r. do dni zapłaty oraz kwotę 2.980 zł. z tytułu zwrotu kosztów procesu (sygn. akt (...)) . Na jego podstawie toczyło się postępowanie zabezpieczające , a następnie - egzekucyjne .

dowód: nakaz zapłaty k. 43 , zawiadomienie k. 44 – 49 ,

W dniu 16 marca 2015r. Sąd Rejonowy w T. wydał wyrok zaoczny , w którym zasądził od M. K. (2) na rzecz powoda (...) sp. z o.o. w T. kwotę 18.047,60 zł. z ustawowymi odsetkami od dnia 7 czerwca 2012r. do dnia zapłaty oraz kwotę 3.320 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu. Pismem z dnia 30 kwietnia 2015r. powód wystąpił o nadanie temu orzeczeniu klauzuli wykonalności.

dowód: wniosek k. 50 , wyrok k. 51 ,

W dniu 6 lutego 2015r. , w toku postępowania egzekucyjnego M. K. (2) powiedział komornikowi ,że nadal prowadzi działalność gospodarczą , ale w siedzibie firmy bywa sporadycznie . Pracuje w spółce z o.o. (...) z siedzibą w T. , ale nie pobiera wynagrodzenia. Utrzymuje się z pomocy żony . Posiada wierzytelności wobec L. M. na 150.000 zł. oraz wobec spółki (...) . Ma też udział wynoszący około 60 % w mieszkaniu przy ul. (...). Posiada samochód N. (...) i S. (...) zajęte przez komornika w styczniu 2014r. Rachunki bankowe są zajęte przez innych komorników i nie ma na nich środków

dowód : protokół k. 54 – 54 v ,

Sąd zważył , co następuje:

Zgodnie z art. 527 § 1 k.c. gdy skutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową , każdy z wierzycieli może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną w stosunku do niego , jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli , a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć. Paragraf 2 tego artykułu stanowi ,że czynność jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli , jeżeli w skutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu , niż był przed dokonaniem tej czynności. Zgodnie z paragrafem 3 jeżeli skutek czynności prawnej

dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli uzyskała korzyść majątkową osoba będąca w bliskim z nim stosunku , domniemywa się ,że osoba ta wiedziała , iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli.

Pozwany nie wykazał podstawowej tezy swojej obrony przed żądaniem niniejszego pozwu - że przeniesienie na niego udziałów kapitale zakładowym spółki (...) nie miało na celu pokrzywdzenia wierzycieli, gdyż zostało dokonane w celu spełnienia warunku postawionego przez Fundusz (...).

Z zeznań świadka M. K. (3) jednoznacznie wynika, że Fundusz nie stawiał takiego wymogu. Sąd w pełni dał wiarę tym zeznaniom. Należy wskazać ,że jest to świadek bezstronny i posiadający wyczerpującą wiedzę na ten temat . Będąc pracownikiem Funduszu M. K. (3) osobiście zajmowała się sprawą tego poręczenia . Sąd nie dał wiary zeznaniom świadków: M. K. (2) , L. M. i A. K. , z których wynika ,że Fundusz domagał się przeniesienia przez M. K. (2) udziałów na inną osobę. Wskazać bowiem należy ,że M. K. (2) , to syn pozwanego , a A. K. to jego synowa . L. M. i M. K. (2) łączyły wspólne interesy gospodarcze. Wszystkie te osoby miały więc interes w składaniu zeznań korzystnych dla pozwanego.

Wskazać też należy , że brak jest innych dowodów np. w postaci dokumentów , które miałyby potwierdzać wersję pozwanego. W szczególności nie została przedłożona umowa poręczenia kredytu przez Fundusz. Trudno więc oceniać jej treść, skoro nie jest ona znana . Nie można natomiast wykluczyć , że zawierała ona zapisy o sposobach zabezpieczenia , które zostały ustanowione na rzecz Funduszu . Doświadczenie życiowe uczy bowiem ,że takie zapisy znajdują się w tego typu umowach.

Dowód z zeznań świadka D. S. (k. 157 v) nie wniósł nic do sprawy , gdyż jako pracownik banku odmówiła ona odpowiedzi na pytania powołując się na art. 261 § 2 k.p.c. Świadek został pouczony przez sąd o takiej możliwości i z niej skorzystał. Zgodnie bowiem z art. 105 ust. 1 pkt 2 „d” ustawy z 29 sierpnia 1997r. prawo bankowe (tekst jednolity Dz. U z 2015r. poz. 128 ze zmianami) w sprawach cywilnych bank ma obowiązek udzielania informacji stanowiących tajemnicę bankową tylko w związku z prowadzonym postępowaniem spadkowym lub o podział majątku między małżonkami albo prowadzoną przeciwko osobie fizycznej będącej stroną umowy sprawą o alimenty lub o rentę o charakterze alimentacyjnym .

A. K., która jest prezesem spółki , także nie przedłożyła dokumentów - umów, mimo zobowiązania przez sąd. Mimo wezwania, nie stawiała się też na rozprawę wyznaczoną na dzień 15 września 2016r. Sąd nie mógł więc dowiedzieć się od niej dlaczego nie przedłożyła tych dokumentów , a nawet nie odbierała przesyłek z sądu. Z pisma przedłożonego na tej rozprawie, adresowanego do Banku Spółdzielczego w T. (k. 238), pośrednio wynika natomiast ,że nie dysponuje ona dokumentami , które miałyby świadczyć o konieczności przeniesienia udziałów na pozwanego. Nie wynika też z tego pisma ,że istnieją dokumenty potwierdzające stanowisko pozwanego . W piśmie tym nie jest bowiem zawarta prośba o ich udostępnienie lecz o „potwierdzenie sytuacji” , że taki wymóg był stawiany przez Fundusz .

Jak wynika z wypowiedzi pełnomocnika pozwanego na rozprawie w tym dniu (k. 248) , nie wiadomo , czy i gdzie znajdują się dokumenty . Przedłożył on jedynie nie potwierdzone za zgodność kserokopie dwóch umów o kredyty . Mająca znaczenie dla niniejszej sprawy kopia umowa z 10 października 2013r. nie zawierała strony drugiej . Jak wynika z jej § 1 ust. 4 pkt 2 znajdowały się na niej zapisy dotyczące kwestii zabezpieczenia kredytu . Również więc i w ten sposób nie można zweryfikować stanowiska pozwanego i zeznań zgłoszonych przez niego świadków.

Na rozprawie w dniu 15 września 2016r. pełnomocnik pozwanego złożył wniosek o przesłuchanie w charakterze świadka wiceprezesa Banku G. F. , który mógłby potwierdzić ,że istniał warunek w postaci konieczności przeniesienia udziałów (k. 248 v) . Sąd pominął ten dowód jako spóźniony. Zgodnie bowiem z art. 207 § 6 k.p.c. pozwany powinien zgłosić ten dowód już w odpowiedzi na pozew. Możliwa do zaakceptowania byłaby sytuacja , gdyby nastąpiło to po rozprawie w dniu 4 lutego 2016r. , gdy inny pracownik banku - świadek D. S. - odmówiła odpowiedzi na pytania powołując się na tajemnicę bankową . Wówczas bowiem pozwany miał świadomość ,że ewentualnie musi skorzystać z innego świadka z tej placówki bankowej. Żaden taki wniosek dowodowy nie został wówczas złożony . Poza tym, zgłoszenie na rozprawie w dniu 15 września 2016r. wniosku o przesłuchanie świadka G. F. spowodowało zwłokę

w rozpoznaniu sprawy . Sąd musiałby bowiem odroczyć rozprawę tylko po to ,żeby przesłuchać tego świadka. Na marginesie wskazać też należy ,że również jego obejmuje obowiązek zachowania tajemnicy bankowej.

Należy przypomnieć ,że pozwany jest współnikiem spółki (...). Nie było więc żadnych przeszkód w uzyskaniu przez niego dokumentów dotyczących tej spółki lub uzyskaniu niezbędnych informacji. Zgodnie z art. 212 § 1 k.s.h. (kodeksu spółek handlowych) każdemu współnikowi służy prawo kontroli . W jej ramach może on w każdym czasie przeglądać księgi i dokumenty spółki, sporządzać bilans dla swojego użytku lub żądać wyjaśnień od zarządu . Pozwany miał świadomość tych możliwości . Świadczy o tym chociażby fakt ,że pismo z dnia 14 września 2016r. (k. 238) jest sporządzone także w jego imieniu i jak należy rozumieć , zostało przez niego podpisane . Mógł więc wystosować takie pismo już na wcześniejszym etapie postępowania lub samodzielnie postarać się w spółce o niezbędne dokumenty. W istocie więc już zawarte w piśmie procesowym pozwanego z dnia 15 stycznia 2016r. (k. 110) żądanie zobowiązania przez sąd spółki (...),do przedłożenia określonych tam dokumentów polega na nieporozumieniu, skoro pozwany jest jej współnikiem i sam może te dokumenty otrzymać bezpośrednio w jej siedzibie.

Art. 207 § 6 k.p.c. ma na celu zapobieganie właśnie takiemu postępowaniu w sprawie , jakie miało miejsce ze strony pozwanego . Polegało ono na szukaniu kolejnych dowodów i ich stopniowym zgłaszaniu w miarę rozwoju sytuacji procesowej , którą pozwany oceniał jako niekorzystną dla siebie.

O dokonaniu przez M. K. (2) czynności z zamiarem pokrzywdzenia wierzycieli świadczy także niekonsekwencja w przedstawianiu uzasadnienia dla przeniesienia udziałów na pozwanego . Jak już wcześniej wskazano , miało być ono wymuszone przez Fundusz Poręczenia , a mimo to jako uzasadnienie dla tej decyzji podaje się także chęć odwdzięczenia się ojcu-pozwanemu - przez M. K. (2) za opiekę sprawowaną przez wiele lat nad jego córką z pierwszego małżeństwa . Jest o tym mowa w piśmie pozwanego z 15 stycznia 2016r. (k. 112) , a także w zeznaniach świadków M. K. (2) k. 174 i A. K. k. 184. Argumentacja ta jest zupełnie nieprzekonująca . Byłoby dziwnym zbiegiem okoliczności ,że właśnie wtedy, kiedy spółka ubiegała się o kredyt, M. K. (2) postanowił odwdzięczyć się swojemu ojcu . Poza tym, powstaje pytanie dlaczego właśnie w ten, a nie inny sposób? Na ile darowizna ta miała być atrakcyjna dla pozwanego ? Na ile miała mu przynieść dochód? Przecież w tym czasie spółka miała kłopoty z ukończeniem inwestycji . Brak też jest jakichkolwiek informacji, żeby pozwany był zainteresowany działalnością w branży budowlanej. Poza tym, jak wynika z zeznań świadka A. K. pozwany zajmował się wnuczką co najmniej od 16 lat (k. 184) . Dlaczego więc wcześniej M. K. (2) nie odwdzięczył się ojcu ? Miał na to wystarczająco dużo czasu. Dlaczego nie uczynił tego w sposób bardziej praktyczny np. kupując mu samochód ? Dlaczego strony umowy darowizny ustaliły ,że przeniesienie udziałów w spółce zajmującej się dość niepewnym przedsięwzięciem i powstałej w celu wykonania jednej tylko inwestycji będzie adekwatne i atrakcyjne dla pozwanego ? Jak „przeliczono” nakłady na opiekę na wartość tej gratyfikacji ? Pytania te pozostają bez odpowiedzi . Strona pozwana nie zgłosiła wniosku o przesłuchanie pozwanego . Nie było więc możliwe uzyskanie od niego jakichkolwiek informacji na ten temat. Wszystkie te okoliczności przekonują o braku wiarygodności tej argumentacji i pozwalają na ocenę ,że została ona stworzona tylko na potrzeby niniejszego procesu .

Pozwany twierdził ,że w okresie powstania zobowiązań wobec powoda sytuacja finansowa M. K. (2) była bardzo dobra . Twierdził tak również M. K. (2) składając zeznania w charakterze świadka . Mają o tym świadczyć także dokumenty PIT . Biorąc pod uwagę daty wymagalności należności wobec powoda , które można ustalić na podstawie początku biegu odsetek za opóźnienie ujętych w nakazach zapłaty i wyroku dołączonym do pozwu, należy przyjąć ,że w niniejszej sprawie istotne znaczenie ma rok 2012 Zapisy w dokumentach podatkowych M. K. (2) za ten rok są następujące : PIT 36 L – dochód 389.731,18 zł., PIT/B – dochód 404.059,33 zł. Bez odpowiedzi pozostają jednak podstawowe pytania: z czego konkretnie powód miał się zaspokoić , na ile sytuacja materialna M. K. (2) dawała powodowi możliwość skorzystania z niej i uzyskania zapłaty za zobowiązania ? Skoro była ona tak dobra , to dlaczego M. K. (2) nie uregulował swojego długu wobec powoda ? Nie czynił tego również później mimo ,że wykazywał ,że w kolejnych latach także osiągał wysokie dochody , np. za rok 2014 - 1.701.623,20 zł. W tym roku (2014) zostały wydane nakazy zapłaty oraz wyrok, na który powołuje się powód. Pod koniec tego roku i na początku 2015r. zostały wszczęte postępowania zabezpieczające i egzekucyjne. Mimo to, nie uzyskano zaspokojenia z tych wysokich dochodów M. K. (2)

Pozwany zarzuca, że powód nie wykazał bezskuteczności postępowań egzekucyjnych, gdyż nie przedłożył stosownego postanowienia komornika. Nie ma to znaczenia w sprawie, gdyż ciężar dowodu obciążał pozwanego. Powinien on wykazać, że powód miał się z czego zaspokoić, czy wręcz, że został zaspokojony.

Na marginesie należy wskazać, że dobitnym przykładem braku możliwości uzyskania jakiegokolwiek zaspokojenia są protokoły czynności komornika z 17.11.2014r. (k. 53) oraz z 6.02. 2015r. (k. 54). Dotyczą więc one roku, w którym M. K. (2) osiągnął dochód wynoszący 1.701.623,20 zł. oraz początku roku następnego, gdy z pewnością jeszcze z tego dochodu korzystał. W dniu 6 lutego 2015r. oświadczył on komornikowi, między innymi, że utrzymuje się z pomocy żony oraz pracy w (...) sp. z o.o. Jest prezesem zarządu, ale nie pobiera wynagrodzenia. Posiada samochód N. (...) i S. (...) zajęte przez komornika w styczniu 2014r. Rachunki bankowe są zajęte przez innych komorników i nie ma na nich środków. Poza tym, ma 60% udziałów w mieszkaniu przy ul. (...) (k. 54 - 54 v). Gdzie więc znajdowała się kwota dochodu wypracowanego w roku 2014r. lub to co z niej pozostało? Jaką powód miał możliwość zaspokojenia się niej? Tego M. K. (2) nie wyjaśnia komornikowi. Nie wynika to także z wcześniejszego protokołu z dnia 17 listopada 2014r. (k. 52 - 52 v). W czasie tej czynności A. K. zaproponowała, że zapłaci zobowiązanie za M. K. (2). Dziwi to jej oświadczenie mając na uwadze, że miało to miejsce pod koniec roku w którym M. K. (2) osiągnął dochód sięgający prawie 2 mln złotych.

Dodać też należy, że M. K. (2) „pierwszego komornika” miał w drugiej połowie 2013r., gdy „problemy zaczęły lawinowo narastać” – por. zeznania świadka L. M. k. 183.

Pozwany nie wykazał także, że powód mógł uzyskać zaspokojenie z nieruchomości w postaci lokalu mieszkalnego położonego w T. przy ul. (...). Pozwany nie zgłaszał w tej kwestii żadnych wniosków dowodowych. Nie wykazał więc kiedy był on nabyty oraz kiedy i jaki tytułem do niego dysponował M. K. (2). Przenosił on bowiem stopniowo udziały w tym mieszkaniu na A. K. – co wynika chociażby z jej zeznań (k. 184 v). Jak też wynika z dostępnych dokumentów wieczystoksięgowych dotyczących tego lokalu, w pewnym momencie został on obciążony hipoteką na rzecz banku (...)w T. na kwotę prawie 1 mln. zł. Wątpliwe jest więc, czy mając chociażby na uwadze kolejność zaspokojenia dłużników określoną w art. 1025 § 1 k.p.c. powód uzyskałby jakiegokolwiek zaspokojenie. Jego wierzytelności korzystałyby z zaspokojenia w dalszej kolejności niż tego banku – por. art. art. 1025 § 1 pkt 5 i pkt 9 i 10 k.p.c. W każdym razie, to pozwany powinien wykazać, że powód miałby możliwość zaspokojenia z tego składnika majątkowego. Taki dowód nie został jednak przeprowadzony.

W toku niniejszego procesu pojawiła się kwestia udzielenia przez M. K. (2) pożyczki spółce (...)na budowę osiedla (...). Nie wiadomo jednak jakie to miałyby mieć znaczenie dla niniejszej sprawy. Czy powód miałby się zaspokoić z tej wierzytelności? Abstrahując nawet od oceny wiarygodności tych twierdzeń (nie przedłożono pisemnej umowy tej pożyczki), to nie jest to nawet teoretycznie możliwe. Pożyczka ta została już przez spółkę zwrócona poprzez przekazanie mieszkań A. K. w grudniu 2015r. – zeznania św. L. M. k. 183 i A. K. k. 184 v - 185. Według jej zeznań, pozwany w 2012 „scedował pożyczkę” na nią (również w tym przypadku nie przedłożono jakiegokolwiek pisemnej umowy). Oznacza to, że już wtedy powód utracił jakąkolwiek możliwość zaspokojenia się z tej wierzytelności. Miało to natomiast miejsce w okresie, gdy M. K. (2) był już jego dłużnikiem.

Należy podkreślić, że dla dochodzenia roszczeń w ramach actio pauliana wierzytelności nie muszą być stwierdzone orzeczeniem sądu istniejącym w chwili dokonania przez dłużnika czynności z pokrzywdzeniem wierzycieli. Wystarczy tylko sama jego świadomość, że posiada zadłużenia.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, nie budzi wątpliwości, że darowizna udziałów o wartości 1.5 mln zł. spowodowała niewypłacalność M. K. (2). Był to bowiem jedyny majątek z którego powód mógł się zaspokoić. Należy też wskazać, że pozwany w żaden sposób nie obalił domniemania wynikającego z art. 527 § 3 k.c.

Nie zostało w niniejszej sprawie wykazane, że doszło do przejęcia długu M. K. (2) wobec powoda przez spółkę (...). Miałyby to wskazywać na brak legitymacji czynnej powoda w niniejszym procesie. Zgodnie z art. 522 k.c. umowa o przejęcie długu pod rygorem nieważności powinna być zawarta na piśmie. Taką formę musi też mieć zgoda

wierzyciela . Pozwany nie przedłożył takiej umowy , ani zgody. Zeznania świadka L. M. na ten temat (k. 182 v) i M. K. (2) (k. 172 v - 173) nie mają więc znaczenia w niniejszej sprawie.

Powództwo podlegało więc uwzględnieniu , ale z pewnym zastrzeżeniem. Wyrok wydany na podstawie art. 527 § 1 k.c. nie daje bowiem generalnego zezwolenia na zaspokajanie jakichkolwiek roszczeń danego wierzyciela - powoda (a więc np. takich , które powstaną w przyszłości), lecz muszą one być enumeratywnie wskazane w jego treści. Żądanie pozwu nie zawierało takiego wskazania . Skoro więc znalazło się ono wyroku , to w pozostałej części powództwo należało oddalić . Sąd zasądził bowiem „mniej” niż domagał się powód. Oddalenie dotyczyło także tego ,że wśród tytułów egzekucyjnych , których zaspokojenia powód będzie mógł dochodzić z udziałów w spółce , nie znalazł się nakaz zapłaty z dnia 27 października 2014r. (k. 23). Jak bowiem wynika z dokumentów dotyczących egzekucji , nastąpiła zmiana wierzyciela na spółkę z o.o. (...) z siedzibą w W. (k. 24 – 35) . Powód nie wykazał ,żeby na dzień wydawania wyroku w niniejszej sprawie przysługiwał mu tytuł wierzyciela odnośnie tego nakazu zapłaty .

Gdy chodzi o orzeczenie o kosztach procesu, to należy stwierdzić ,że pozwany przegrał sprawę w całości. Dla tej oceny istotne jest bowiem to ,że przedmiotem rozstrzygnięcia była zasadność dochodzenia roszczenia na podstawie art. 527 k.c., a nie to, ile i które tytuły egzekucyjne może egzekwować powód w przypadku uwzględnienia jego żądania . Częściowe oddalenie powództwa nie miało więc wpływu na obciążenie pozwanego całością kosztów stosownie do art. 98 § 1 k.p.c. i art. 99 k.p.c.

Od pozwanego zasądzono więc zwrot kwoty 12.217,00 zł. , na którą składały się należności wynoszące :

- 7.200 zł. z tytułu kosztów zastępstwa procesowego (§ 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 26 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych...),
- 17,00 zł. z tytułu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa ,
- 5.000,00 zł. z tytułu części opłaty od pozwu uiszczonej przez powoda na skutek uzyskania częściowego zwolnienia od kosztów sądowych (k. 92) .

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych i art. 98 § 1 k.p.c. od pozwanego należało pobrać pozostałą część opłaty od pozwu . Wysokość kwoty wskazana w punkcie IV wyroku jest jednak błędna . Została ona sprostowana w odrębnym postanowieniu.